

SVEA HOVRÄTT
Patent- och
marknadsöverdomstolen
Rotel 020112

DOM
2020-10-19
Stockholm

Mål nr
PMT 8528-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och marknadsdomstolens dom 2019-06-28 i mål PMT 15797-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

Sortera Group AB, 559051-3288
Box 92151
120 08 Stockholm

Ombud: Advokaten H.W. och jur.kand. G.K.
Westerberg & Partners Advokatbyrå AB
Box 3101
103 62 Stockholm

Motpart

Sortera AB, 556682-4636
Företagsvägen 1
931 57 Skellefteå

Ombud: Advokaten A.S.
Ahlgrens Advokatbyrå HB
Box 137
901 04 Umeå

SAKEN

Hävning av registrering av företagsnamn

DOMSLUT

1. Patent- och marknadsöverdomstolen fastställer Patent- och marknadsdomstolens domslut.
2. Sortera Group AB ska ersätta Sortera AB för rättegångskostnad i Patent- och marknadsöverdomstolen med 43 700 kr, varav 37 050 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för Patent- och marknadsöverdomstolens dom till dess betalning sker.

Dok.Id 1639128

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00		måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.patentochmarknadsoverdomstolen.se		

YRKANDEN M.M.

Sortera Group AB (Sortera Group) har yrkat att Patent- och marknadsöverdomstolen, med ändring av Patent- och marknadsdomstolens dom, ska häva registreringen av företagsnamnet Sortera AB samt befria Sortera Group från skyldigheten att ersätta Sortera AB (Sortera) för rättegångskostnaden i Patent- och marknadsdomstolen och förplikta Sortera att i stället ersätta Sortera Groups rättegångskostnad där.

Sortera har bestritt ändring.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Patent- och marknadsöverdomstolen.

Målet har, med stöd av 3 kap. 1 § lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar och 50 kap. 13 § andra stycket 2 rättegångsbalken, avgjorts utan huvudförhandling.

Parterna har i Patent- och marknadsöverdomstolen åberopat samma omständigheter till grund för talan som i Patent- och marknadsdomstolen och utvecklat sin talan på i huvudsak samma sätt som i underinstansen, med följande förtydliganden.

Sortera Group

Det är ostridigt att Sortera använt sitt företagsnamn i årsredovisningar och bolagsstämmoprotokoll. Den i målet ostridiga användningen är emellertid inte sådan som ligger i företagsnamnets grundläggande funktion, nämligen att identifiera den näringsverksamhet som Sortera bedriver. Vidare är ostridigt att företagsnamnet förekommer i bl.a. borgensåtaendet hos SEB och försäkringsbrevet hos Länsförsäkringar. Men i dessa handlingar förekommer namnet endast med anledning av att banken och försäkringsbolaget i egenskap av tredje man använt namnet.

Patent- och marknadsdomstolen har felaktigt antecknat att Sortera Group vitsordat att Sortera har använt företagsnamnet på det sätt som Sortera har åberopat. Sortera Group

har endast vitsordat att de handlingar som Sortera givit in i målet existerar samt att de har det innehåll som framgår av respektive dokument och att företagsnamnet förekommer i dessa dokument. Men Sortera Group har bestritt att dessa handlingar visar att Sortera använt sitt företagsnamn i dokumenten.

Sortera har under den relevanta tidsperioden inte ingått några avtal eller på annat sätt bedrivit verksamhet i bolaget. Verksamheten i koncernen där Sortera är moderbolag bedrivs i stället av andra bolag inom koncernen, framförallt Ersmarks Trä och Bygg AB (ETB). All korrespondens med Sortera sker också genom andra företag och andra e-postadresser, huvudsakligen ETB eller ”ersmarkstra”.

Sortera har inte heller köpt eller sålt värdepapper eller ägt eller förvaltat några andra värdepapper annat än i det helägda dotterbolaget ETB. Patent- och marknadsdomstolen har anfört att Sortera bedriver ”moderbolagsverksamhet”, för att sammanfatta vad bolaget anfört om sin verksamhet. Moderbolagsverksamhet är dock inte ett vedertaget begrepp och ingår inte heller i Sorteras verksamhetsbeskrivning.

Sortera

Sortera har ingått avtal vid förvärvet av aktierna i dotterbolaget ETB samt har därefter kontinuerligt mottagit och utdelat utdelning med anledning av aktieinnehavet i ETB. Genom att aktivt äga och förvalta aktierna i ETB uppfyller den verksamhet som Sortera har bedrivit i vart fall det som i det relevanta verksamhetsföremålet anges som äga och förvalta värdepapper.

Sortera har vidare bedrivit verksamhet och använt sitt företagsnamn i bl.a. handlingar och kontakter med SEB för att bli godkänd som kredittagare för bolagets och koncernens verksamhet, i inköp av tjänster från PWC, i ett affärsförslag från SEB samt i en offert från Swedbank. Även om det skulle visas att viss användning av Sorteras företagsnamn har företagits av andra bolag inom samma koncern så utgör det användning som kan tillskrivas Sortera, då det saknas krav på att ett bolag ska ha bedrivit faktisk verksamhet för att bolaget ska anses ha gjort verkligt bruk av sitt

företagsnamn. Det har följaktligen förekommit relevant användning av företagsnamnet på ett sätt som haft samband med den angivna verksamhetsbeskrivningen.

BEVISNING

Parterna har åberopat samma bevisning som i Patent- och marknadsdomstolen.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Patent- och marknadsöverdomstolen konstaterar att Patent- och marknadsdomstolen har redovisat rättsliga utgångspunkter som är av betydelse i detta mål. En förutsättning för att kravet på verkligt bruk enligt 3 kap. 3 § lagen (2018:1653) om företagsnamn ska vara uppfyllt i detta fall är alltså, att Sortera under perioden den 7 maj 2013 – den 7 maj 2018 bedrivit verksamhet i enlighet med det registrerade verksamhetsföremålet och använt sitt företagsnamn för just sådan verksamhet som namnet registrerats för (se NJA 2011 s. 916, punkterna 11, 16 och 17).

Vad som ligger i kravet på verkligt bruk ska, som underinstansen också redovisat, bedömas med hänsyn till den verksamhet som företagsnamnet registrerats för. I vissa fall kan det krävas att verksamheten kommit igång inom en med hänsyn till omständigheterna rimlig tid. I andra fall, särskilt i mer komplicerade verksamheter, kan det vara tillräckligt att det under den relevanta tidsperioden har vidtagits åtgärder som leder näringsidkaren närmare målet att bedriva viss verksamhet. (Se NJA 2011 s. 916, punkt 11.)

Det är vanligt att företag registrerar sitt företagsnamn för flera olika verksamhetsföremål. För att företagsnamnet ska anses ha tagits i verkligt bruk är det tillräckligt att namnet under den relevanta tidsperioden har använts för någon del av den verksamhet som det har registrerats för. Detta förhållande följer av att det – till skillnad mot vad som gäller för varumärken – inte finns någon möjlighet att häva registreringen av ett

företagsnamn endast för viss del av dess verksamhet (angående partiell hävning av företagsnamn, se prop. 2009/10:225 s. 363 f. och prop. 2017/18:267 s. 207).

Till ett aktiebolags förvaltning i vidsträckt mening kan hänföras alla beslut och åtgärder i bolaget. Med vissa undantag gäller det såväl beslut och åtgärder av bolagsstämman, som beslut och åtgärder av styrelsen och verkställande direktören. Till förvaltningen hör alltså både interna förvaltningsåtgärder och sådana som berör bolagets förhållande till utomstående, såsom ingående av olika typer av avtal. (Se Svante Johansson, Svensk Associationsrätt i huvuddrag, JUNO, version 12 s. 119).

Patent- och marknadsöverdomstolens bedömning

Patent- och marknadsöverdomstolen bedömer först om Sortera bedrivit verksamhet i enlighet med verksamhetsföremålet äga och förvalta värdepapper.

Mellan parterna är ostridigt att Sortera äger samtliga aktier i dess dotterbolag ETB. I sin egenskap av moderbolag, och i enlighet med det registrerade verksamhetsföremålet, har Sortera till uppgift att äga aktier i ETB och att förvalta dem genom att styra dotterbolagets verksamhet (jfr Knut Rodhe och Rolf Skog, Rodhes Aktiebolagsrätt, 26 uppl., s. 266). Vidare är ostridigt att Sortera under den relevanta tidsperioden redovisat vinst samt tagit emot och beslutat om vinstutdelning till följd av detta aktieinnehav. Ostridigt är också att Sortera gjort ett borgensåtagande till förmån för dotterbolaget.

Redan med hänsyn härtill har Sortera bedrivit en verksamhet som svarar mot det registrerade verksamhetsföremålet, att äga och förvalta värdepapper. Frågan är då om Sortera har använt sitt företagsnamn för denna verksamhet.

Det är ostridigt att Sorteras företagsnamn under den relevanta tidsperioden förekommit i årsredovisningar och bolagsstämmoprotokoll, som innehåller bl.a. styrelsens förslag till vinstutdelning respektive bolagsstämmans beslut om utdelning. Dessa åtgärder utgör led i Sorteras styrning av dotterbolaget. Det är också ostridigt att företagsnamnet

förekommer i bl.a. ett borgensåtagande hos SEB till förmån för dotterbolaget. Att namnet förekommer i en handling av detta slag är enligt Patent- och marknadsöverdomstolen ett tydligt resultat av att Sortera använt namnet vid ingående av borgensåtagandet, dvs. i ett avtal med utomstående.

Av det anförda följer att Sortera också använt sitt företagsnamn i den verksamhet som svarar mot det registrerade verksamhetsföremålet, att äga och förvalta värdepapper.

Det innebär att Sortera Groups överklagande ska lämnas utan bifall och Patent- och marknadsdomstolens domslut fastställas.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska Sortera Group ersätta Sortera för rättegångskostnad även i Patent- och marknadsöverdomstolen. Den av Sortera fordrade ersättningen är skälig.

Överklagande

Det saknas skäl att göra undantag från huvudregeln att Patent- och marknadsöverdomstolens domar inte får överklagas (se 1 kap. 3 § tredje stycket lagen om patent- och marknadsdomstolar). Denna dom får därför inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmännen Christine Lager och Per Carlson, referent, samt hovrättsrådet Göran Söderström.

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Patent- och marknadsdomstolen

DOM
2019-06-28
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
PMT 15797-18

PARTER

Kärande

Sortera Group AB, 559051-3288
Box 92151
120 08 Stockholm

Ombud: Advokaten H.W. och Jur.kand. G.K.
Advokatfirman Lindahl KB
Box 1065
101 39 Stockholm

Svarande

Sortera AB, 556682-4636
Företagsvägen 1
931 57 Skellefteå

Ombud: Advokaten A.S.
Ahlgrens Advokatbyrå HB
Box 137
901 04 Umeå

DOMSLUT

1. Patent- och marknadsdomstolen avslår Sortera Group AB:s talan.
2. Sortera Group AB ska ersätta Sortera AB för bolagets rättegångskostnader med 120 662 kr, varav 119 925 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från denna dag till dess betalning sker.

BAKGRUND

Sortera AB (Sortera) bildades den 20 april 2005 och registrerade sitt företagsnamn den 31 augusti 2005. Sortera är moderbolag i en koncern som bedriver bygg- och snickeriverksamhet. Sortera äger samtliga aktier i Ersmark Trä & Bygg AB (ETB).

Den 7 augusti 2018 ansökte Sortera Group AB (Sortera Group) till Bolagsverket om administrativ hävning av det registrerade företagsnamnet Sortera. Som skäl för hävning angavs att företagsnamnet Sortera inte använts för det registrerade verksamhetsföremålet under i vart fall de fem senaste åren. Sedan Sortera bestritt yrkandet om administrativ hävning överlämnades ärendet den 14 november 2018 till Patent- och marknadsdomstolen.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Sortera Group har yrkat att Patent- och marknadsdomstolen ska häva registreringen av företagsnamnet Sortera AB med organisationsnummer 556682-4636.

Sortera har bestritt yrkandet.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER M.M.

Sortera Group

Det finns grund för att häva registreringen av företagsnamnet Sortera eftersom bolaget inte har bedrivit någon verksamhet som utgör verkligt bruk av företagsnamnet inom en period av fem år i följd, dvs. under perioden 7 maj 2013 till 7 maj 2018.

Sortera har inte överhuvudtaget bedrivit verksamhet i bolaget under den relevanta tidsperioden. Av Sorteras årsredovisningar framgår att bolaget inte hade någon omsättning under den relevanta tidsperioden. Bolaget hade varken anställda eller kostnader utöver övriga externa kostnader. Vidare ger sökningar efter Sortera på Google inte några resultat överhuvudtaget.

Sortera har i vart fall inte bedrivit verksamhet som uppfyller bolagets registrerade verksamhetsföremål. Enligt det verksamhetsföremål som Sortera hade registrerat under den relevanta tidsperioden skulle bolaget bedriva byggnadskonsultverksamhet, skogsvård samt äga och förvalta fastigheter och värdepapper, arrangemang av olika idrottsliga event med kopplingar till tävlingar och turism samt idka därmed förenlig verksamhet.

Sortera har angett att verksamheten i bolaget under den relevanta tidsperioden bestått i att aktivt äga och förvalta aktier i ETB. Av det följer att Sortera inte har använt företagsnamnet för den del av verksamhetsföremålet som rör skogsvård, arrangemang av idrottsliga event med kopplingar till tävlingar och därmed förenlig verksamhet.

Sortera Group bestrider vad Sortera anför om att bolaget ska anses uppfylla det som i verksamhetsföremålet anges som byggnadskonsultverksamhet genom att äga aktier i ETB. Under alla omständigheter har ETB inte överhuvudtaget använt företagsnamnet Sortera i samband med eventuell byggnadskonsultverksamhet.

Sortera Group bestrider vidare vad Sortera anför om att bolaget ska anses uppfylla det som i verksamhetsföremålet anges som äga och förvalta värdepapper genom bolagets ägande av aktier i ETB. Verksamhetsföremålet måste bedömas utifrån allmänhetens uppfattning av dess avgränsning. En verksamhet som består i att äga och förvalta värdepapper innebär att bolaget aktivt köper och säljer värdepapper. Den verksamhet som Sortera bedriver står i tydlig kontrast till aktiv förvaltning, då Sorteras kontroll över sitt dotterbolag bestått i att passivt agera innehavare av samtliga aktier i ETB.

Sortera Group vitsordar att Sortera har använt sitt företagsnamn på det sätt som Sortera har åberopat, med undantag för affärsförslag från SEB samt offerten från Swedbank, men bestrider att denna användning uppfyller kravet på verkligt bruk. Den användning som Sortera har åberopat avser antingen rent interna angelägenheter eller verksamhet som bedrivits i andra bolag än Sortera.

Den rent interna användning som Sortera har åberopat utgörs bl.a. av årsredovisningar, utdrag ur huvudbok och bolagsstämmoprotokoll. Handlingarna visar enbart att Sortera hållit lagstadgad bolagsstämma, flyttat pengar mellan konton samt mottagit och utbetalat utdelning. Sådana aktiviteter utgör inte verksamhet, i vart fall inte sådan verksamhet som krävs för att Sortera ska anses ha gjort verkligt bruk av företagsnamnet. Vidare är anlitaandet av en revisor ett lagkrav. Att det förekommer stämmomöten och revision av Sortera pekar alltså enbart på att bolaget uppfyller de lagstadgade krav som uppställs på det.

Den av Sortera åberopade användningen som avser verksamhet som bedrivits i andra bolag utgörs bl.a. av fakturor från PWC och SEB samt blanketter till Skatteverket och Bolagsverket. Dessa visar enbart att de bolag och myndigheter som ställt ut fakturorna och mottagit blanketterna bedrivit verksamhet.

Vad gäller fakturorna från PWC bestrider Sortera Group att ”ägarfrågor” avser vad Sortera påstår. Det framgår inte av fakturorna vad ”ägarfrågor” avser och det framgår framförallt inte att det skulle utgöra konsulttjänster för att t.ex. bredda verksamheten, anställa personal för att utföra skogsvård, planera skogsfastigheter eller andra aktiviteter. Även om ”ägarfrågor” skulle avse konsulttjänster av den karaktär som Sortera påstår utgör inte köp av konsulttjänster för bolagsinterna ägarfrågor sådan extern användning av företagsnamnet som krävs för att verkligt bruk ska föreligga.

Den försäkring som Sortera har åberopat visar inte att Sortera bedrivit någon egentlig verksamhet, utan enbart att Sortera står som medförsäkrad i en försäkring tecknad av ETB. Borgensåtagandet utgör inte heller någon faktisk verksamhet, i vart fall utgör

inte ett borgensåtagande sådan verksamhet som uppfyller det som i verksamhetsföremålet anges som äga och förvalta värdepapper.

Vad gäller affärsförslaget från SEB samt offerten från Swedbank framgår det av den av Sortera ingivna mailkonversationen att dessa har skickats till ETB. Det är således ETB som stått i kontakt med SEB och Swedbank. Offerten är vidare utställd till M Jakobsson Fastigheter AB. Att Sortera nämns i dokumentationen innebär inte att det är Sortera som varit det bolag som stått i kontakt med Swedbank.

Sammanfattningsvis har Sortera inte bedrivit någon verksamhet som utgör verkligt bruk av företagsnamnet inom den relevanta tidsperioden. Det finns därmed grund för att häva registreringen av företagsnamnet Sortera.

Sortera

Det finns inte grund för att häva registreringen av företagsnamnet Sortera eftersom Sortera bedriver verksamhet under företagsnamnet och har under perioden 7 maj 2013 till 7 maj 2018 gjort verkligt bruk av företagsnamnet för den verksamhet som det registrerats för.

Det stämmer att Sortera under perioden 7 maj 2013 till 7 maj 2018 hade registrerat det verksamhetsföremål som Sortera Group har angett. Verksamheten i Sortera har under den angivna tidsperioden huvudsakligen bestått i att aktivt äga och förvalta aktier i dotterbolaget ETB. Sortera har därmed bedrivit moderbolagsverksamhet.

I den av Sortera bedrivna moderbolagsverksamheten har företagsnamnet använts på bl.a. följande sätt.

Sortera har använt sitt företagsnamn i ett borgensåtagande för ETB:s åtaganden hos SEB samt i ett försäkringsbrev hos Länsförsäkringar Västerbotten av vilket framgår att Sortera är medförsäkrad i ETB:s verksamhet. Sortera har vidare använt sitt företags-

namn i handlingar och kontakter med SEB för att bli godkänd som kredittagare för bolagets och koncernens verksamhet.

Sortera har använt sitt företagsnamn i fakturor från PWC av vilka framgår att Sortera har köpt konsulttjänster från PWC vilka består i biträde vid upprättande av bokslut och årsredovisning samt revision. Vidare har Sortera köpt rådgivningstjänster från PWC gällande ägarfrågor i koncernen innefattandes bl.a. frågor om eventuell utökning av verksamheten i Sortera, eventuell anställning av personal i Sortera samt frågeställningar rörande ETB:s verksamhet, avkastning och vinstutdelning samt andra associationsrättsliga frågor.

Sortera är tillsammans med vissa andra bolag i koncernen part i ett affärsförslag från SEB. Affärsförslaget behandlar en kreditbedömning utifrån koncernbolagens finansiella ställning där Sortera och Sorteras tillgångar beaktas för att utreda möjligheterna att uppta lån inom koncernen. Sortera och andra bolag inom koncernen har även använt företagsnamnet Sortera i kontakter med Swedbank där banken lämnat offert till ett nytt ägarbolag i koncernen. I offerten anges att ägarbolaget för att få förvärvskredit om tre miljoner kr behöver pantsätta samtliga aktier i Sortera.

Därutöver har Sortera använts regelbundet vid bolagsstämmor och i årsredovisningar. Sortera har hållit extra bolagsstämmor och beslutat om ytterligare utdelning vid tre tillfällen och har vid dessa tillfällen använt sitt företagsnamn i kontakt med PWC och Bolagsverket. Sortera har gjort inköp och har i samband med dessa redovisat moms gentemot Skatteverket. Sortera har vidare köpt banktjänster från Swedbank vilka består i ett öppnande av bankkonto, upprättande av bankgiro och utförande av transaktioner. Av utdragen ur Sorteras huvudbok framgår att Sortera har varit ett aktivt moderbolag och Sortera har dessutom deltagit på samtliga bolagsstämmor hos ETB.

Den ovan redovisade användningen har ett samband med det som i verksamhetsföremålet anges som äga och förvalta värdepapper eftersom aktier är värdepapper och Sortera äger och förvaltar aktier i dotterbolaget ETB. Sorteras verksamhetsföremål

uppfylls redan av att Sortera äger aktier i ETB, det föreligger inget krav på att transaktioner faktiskt har skett. Att Sorteras nettoomsättning uppgivits vara 0 kr under den relevanta tidsperioden innebär inte att någon verksamhet inte kan anses ha bedrivits. Den ovan redovisade användningen har också ett samband med det som i verksamhetsföremålet anges som byggnadskonsultverksamhet eftersom Sortera är moderbolag i en koncern som utför bygg- och snickeritjänster.

Sammanfattningsvis har Sortera, under den relevanta tidsperioden, bedrivit verksamhet under företagsnamnet och gjort verkligt bruk av företagsnamnet inom väsentliga delar av det registrerade verksamhetsföremålet. Sortera är därmed inte någon sådan död firma som bestämmelsen om användningstvång främst tar sikte på.

DOMSKÄL

Sedan parterna beretts tillfälle att skriftligen slutföra talan har målet, med stöd av 42 kap. 18 § första stycket 5 rättegångsbalken, avgjorts utan huvudförhandling.

Rättsliga utgångspunkter

Den 1 januari 2019 ersattes 1974 års firmalag med en ny lag om företagsnamn (2018:1653). Genom den nya lagen har firmalagen upphävts men gäller fortfarande i vissa angivna fall. Av övergångsbestämmelserna följer att domstolen har att tillämpa den nya lagen i förevarande mål, trots att det omtvistade företagsnamnet registrerades och talan vid domstolen väcktes före lagen om företagsnamn trädde i kraft.

I 3 kap. 3 § lagen om företagsnamn finns bestämmelser om underlåten användning av företagsnamn. Av lagrummet följer att en registrering av ett företagsnamn får hävas om innehavaren inte gjort verkligt bruk av företagsnamnet i Sverige för den verksamhet som det registrerats för inom fem år från den dag då frågan om registrering slutligt har avgjorts eller inom en period av fem år i följd. Registreringen av företagsnamnet får dock inte hävas om det finns giltiga skäl till att företagsnamnet inte har använts.

Lagbestämmelsen i 3 kap. 3 § lagen om företagsnamn motsvarar bestämmelsen om användningstvång i 1974 års firmalag. Bestämmelsen infördes bl.a. mot bakgrund av att registren i stor utsträckning belastades av firmor för företag som hade upphört eller som aldrig hade igångsatts, s.k. döda firmor, vilket ansågs innebära klara olägenheter och vara ett hinder för näringslivet, (se prop. 1974:4 s. 109 och 186 f. samt Essén m.fl. Firmarätt, 4 uppl., 2013, s. 161).

Bestämmelsen har utformats i överensstämmelse med motsvarande bestämmelse om användningstvång på varumärkesområdet – 3 kap. 2 § varumärkeslagen – som i sin tur genomför artikel 16 i 2015 års varumärkesdirektiv.

Samordningen av bestämmelserna gällande verkligt bruk av företagsnamn respektive varumärken motiveras i förarbetena med att det finns ett nära samband mellan de två områdena och att de båda regelverken därav bör vara samordnade i så hög grad som möjligt. Samtidigt uttalas att undantag borde göras vid tillämpningen om det finns sakliga skäl för detta, exempelvis med hänsyn till företagsnamnets associationsrättsliga funktion eller dess användning som offentligrättsligt individualiseringsmedel (prop. 2009/10:225 s. 350).

Av praxis från Högsta domstolen framgår att bedömningen av om ett bolag ska anses ha gjort verkligt bruk av sitt företagsnamn ska göras med utgångspunkt i företagsnamnets grundläggande funktion, vilken är att identifiera den näringsverksamhet som näringsidkaren bedriver. Eftersom företagsnamnets huvudsakliga funktion således främst är en annan än varumärkets, vilken istället är att garantera ursprungsidentiteten hos de registrerade varorna eller tjänsterna, är de kriterier som utvecklats på varumärkesområdet inte tillämpliga fullt ut på företagsnamnsområdet (jfr NJA 2011 s. 916 och EU-domstolens dom den 19 december 2012 i mål C-149/11, Leno Merken BV mot Hagelkruis Beheer BV, p. 29 och 55, samt däri gjorda hänvisningar).

En nödvändig förutsättning för att kravet på verkligt bruk i lagen om företagsnamn ska vara uppfyllt är att näringsidkaren under den relevanta tidsperioden inte bara använt

företagsnamnet i olika sammanhang, t.ex. i reklam, avtal och dylikt, utan också använt företagsnamnet just för sådan verksamhet som det registrerats för. Ett grundläggande krav är alltså att bolaget faktiskt bedriver verksamhet under företagsnamnet; det räcker inte att företagsnamnet har använts, utan det ska finnas ett samband mellan användningen och den registrerade verksamheten. Vad som ska anses ligga i detta krav ska bedömas med hänsyn till vilken slags verksamhet bolaget ska bedriva (jfr prop. 1974:4 s. 223 och NJA 2011 s. 916).

Innehållet i bolagets årsredovisningar kan tjäna som vägledning vid bedömningen av om det har pågått verksamhet i bolaget, enbart den omständighet att årsredovisningar har upprättats är dock inte tillräcklig för att ett bolag ska anses ha gjort verkligt bruk av företagsnamnet (prop. 1974:4 s. 223).

Har Sortera gjort verkligt bruk av företagsnamnet?

Den relevanta tidsperioden för bedömningen av om Sortera har gjort verkligt bruk av företagsnamnet är perioden 7 maj 2013 till 7 maj 2018. Det är i målet ostridigt att Sortera enligt det verksamhetsföremål som bolaget hade registrerat under den relevanta tidsperioden skulle bedriva byggnadskonsultverksamhet, skogsvård samt äga och förvalta fastigheter och värdepapper, arrangemang av olika idrottsliga event med kopplingar till tävlingar och turism samt idka därmed förenlig verksamhet.

För att Sortera ska anses ha gjort verkligt bruk av företagsnamnet måste Sortera visa att bolaget under den relevanta tidsperioden har bedrivit verksamhet som uppfyller det relevanta verksamhetsföremålet samt att det förekommit relevant användning av företagsnamnet som har ett samband med den registrerade verksamheten.

Domstolen prövar inledningsvis om det under den relevanta tidsperioden har pågått verksamhet i Sortera som uppfyller det relevanta verksamhetsföremålet.

Sortera har gjort gällande att bolaget under den relevanta tidsperioden har bedrivit moderbolagsverksamhet, bestående i att aktivt äga och förvalta aktier i ETB, vilken enligt Sortera uppfyller det som i det relevanta verksamhetsföremålet anges som äga och förvalta värdepapper samt byggnadskonsultverksamhet.

Sortera Group har häremot anfört att Sortera inte kan anses ha bedrivit verksamhet överhuvudtaget eftersom bolaget under den relevanta tidsperioden bl.a. inte hade någon omsättning eller några anställda. Sortera Group har vidare anfört att Sortera i vart fall inte kan anses uppfylla det relevanta verksamhetsföremålet.

Domstolen konstaterar att det av utredningen i målet, vilken i denna del är ostridig mellan parterna, framgår att Sortera under den relevanta tidsperioden, 7 maj 2013 till 7 maj 2018, kontinuerligt har redovisat vinst samt mottagit och utdelat utdelning. Av utredningen framgår att den vinst som Sortera redovisat uteslutande beror av det aktieinnehav som bolaget har i ETB, vilka redovisas som anläggningstillgångar i Sorteras årsredovisning. Av utredningen framgår vidare att Sortera, utöver ordinarie bolagsstämma, hållit extra bolagsstämmor vid tre tillfällen och har i samband med dessa beslutat om ytterligare utdelning.

Enligt domstolens bedömning visar det ovan anförda att det under den relevanta tidsperioden har pågått verksamhet i Sortera. Den verksamhet som Sortera har bedrivit har sin grund i Sorteras aktieinnehav i ETB och utgör moderbolagsverksamhet. Vad Sortera Group har anfört om att Sortera bl.a. inte hade någon omsättning eller några anställda förändrar inte domstolens bedömning eftersom den verksamhet som Sortera har bedrivit inte nödvändigtvis genererar det anförda.

Domstolen bedömer vidare att den moderbolagsverksamhet som Sortera har bedrivit uppfyller det som i det relevanta verksamhetsföremålet anges som äga och förvalta värdepapper. Det kan enligt domstolen inte anses ligga ett krav på att bolaget ska köpa och sälja värdepapper för att uppfylla detta verksamhetsföremål, utan det får anses vara ett lämpligt sätt att beskriva ett ägande och förvaltande av aktier i dotterbolag. Sortera

kan däremot inte anses bedriva byggnadskonsultverksamhet enbart genom sitt ägande och förvaltande av aktierna i ETB.

Domstolen har ovan konstaterat att det under den relevanta tidsperioden har pågått moderbolagsverksamhet i Sortera vilken uppfyller det relevanta verksamhetsföremålet såvitt avser äga och förvalta värdepapper. Det återstår därmed att pröva om det under den relevanta tidsperioden förekommit relevant användning av företagsnamnet vilken har ett samband med moderbolagsverksamheten.

Sortera har åberopat att bolaget under den relevanta tidsperioden har använt företagsnamnet bl.a. i årsredovisningar, i bolagsstämmoprotokoll, i blanketter till Skatteverket och Bolagsverket, i ett borgensåtagande hos SEB, i ett försäkringsbrev hos Länsförsäkringar Västerbotten, i handlingar och kontakter med SEB för att bli godkänd som kredittagare för bolagets och koncernens verksamhet, i inköp av tjänster från PWC, i ett affärsförslag från SEB samt i en offert från Swedbank.

Sortera Group har vitsordat att Sortera använt företagsnamnet på det sätt som Sortera har åberopat, med undantag för affärsförslag från SEB samt offerten från Swedbank, men bestridit att denna användning uppfyller kravet på verkligt bruk.

Vad avser den användning av företagsnamnet som är ostridig i målet konstaterar domstolen att denna innebär att Sortera, i egenskap av moderbolag, har använt sitt företagsnamn vid åtaganden för dotterbolagets verksamhet bl.a. i det åberopade borgensåtagandet hos SEB, i försäkringsbrevet hos Länsförsäkringar Västerbotten samt i handlingar och kontakter med SEB för att bli godkänd som kredittagare för bolagets och koncernens verksamhet. Den i målet ostridiga användningen innebär vidare att Sortera har använt sitt företagsnamn vid kontakter med myndigheter såsom Skatteverket och Bolagsverket samt vid kontakter med övriga externa aktörer såsom PWC.

Enligt domstolens bedömning får det ovan anförda anses vara en naturlig användning av företagsnamnet vid bedrivande av moderbolagsverksamhet. Den användning som förekommit är enligt domstolens bedömning tillräcklig för att Sortera ska anses ha företagit relevant användning av bolagets företagsnamn. Domstolen anser därmed att Sortera har använt företagsnamnet i enlighet med dess grundläggande funktion, nämligen att identifiera den näringsverksamhet som Sortera bedriver, och att bolaget, under den relevanta tidsperioden, har gjort verkligt bruk av företagsnamnet. Sortera AB har således inte varit någon sådan död firma som bestämmelserna om användningstvång främst tar sikte på. Det finns därmed inte grund för att häva registreringen av företagsnamnet Sortera.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång i målet ska Sortera Group, i egenskap av tappande part, ersätta Sortera för bolagets rättegångskostnader. Det av Sortera begärda beloppet får anses skäligt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (PMD-02)

Skriftligt överklagande, ställt till Patent- och Marknadsöverdomstolen, ska ha kommit in till Patent- och marknadsdomstolen senast den 19 juli 2019. Det krävs prövningstillstånd.

Alexander Ramsay

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, Patent- och marknadsdomstolen

PMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Patent- och marknadsdomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Patent- och marknadsöverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövnings-tillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Patent- och marknadsdomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Patent- och marknadsdomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Patent- och marknadsöverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Patent- och marknadsöverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Patent- och marknadsöverdomstolen

När överklagandet kommer in till Patent- och marknadsöverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Patent- och marknadsöverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att Patent- och marknadsdomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om Patent- och marknadsdomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med Patent- och marknadsdomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.